«Έξυπνα Μικρά Ψέματα»

Είναι μια ντόπια παράδοση δεκαετιών, η οποία εμπίπτει σε πολύ ευρύτερη από αυστηρώς θεατρική πραγματικότητα και βασίζεται στο αρχέτυπο «η τροφή έρχεται από τη μητέρα»: οι παραστάσεις από την Ελλάδα, βασισμένες σε δημοφιλή ονόματα πρωταγωνιστών, βρίσκουν πρόσβαση σε πολλά στρώματα της κυπριακής κοινωνίας. Για να προσδώσει κανείς ενδιαφέρον στον πιο πάνω κοινό τόπο, θα 'πρεπε να κάνει μια στατιστική έρευνα και να παρουσιάσει ένα διάγραμμα, όπου θα λαμβάνονταν υπόψη τα εξής: 1) η τηλεοπτική δημοτικότητα των πρωταγωνιστών, στιγμιαία ή διαχρονική 2) η χρονική απόσταση της καθόδου της παράστασης από τη μετάδοση/αναμετάδοση του τηλεοπτικού hit, 3) το θεατρικό έργο και η σχέση α) της αντικειμενικής του ποιότητας και β) της κωμικότητάς του (ή μη) με την προσέλκυση του κοινού, 4) οι ηλικίες του κοινού και οι διακυμάνσεις τους σε σχέση με τους πιο πάνω παράγοντες. Μη κατέχουσα την απαιτούμενη μεθοδικότητα, το προτείνω σε νέους θεατρολόγους. Αλλά σκέφτομαι ότι υπάρχει ακόμα ένας επί μέρους παράγοντας, όπως το κύρος του θεσμού, στα πλαίσια του οποίου η παραγωγή παρουσιάζεται. Όπως, π.χ., τα Κύπρια. (Δεν ξέρω αν μετρά και ο υποπαράγοντας της χαμηλής τιμής του εισιτηρίου, ένα από τα χαρακτηριστικά του προαναφερμένου θεσμού που έχουν διατηρηθεί). Και ήρθε η στιγμή να επικεντρωθώ στην παραγωγή του Θεάτρου Κάτιας Δανδουλάκη του έργου του Joe DiPietro «Έξυπνα Μικρά Ψέματα».

Επαρκής απάντηση στην ερώτηση γιατί ο κόσμος γέμισε το θέατρο του Στροβόλου μπορούσε να δοθεί μόνο μετά από τη συγκριτική ανάλυση δεδομένων (βλέπε την πρώτη παράγραφο). Ας προσπαθήσω να βρω τα αίτια γιατί αυτός ο κόσμος έφευγε από την αίθουσα με αίσθηση ελαφριάς ικανοποίησης, όπου το επίθετο «ελαφριά» δεν μειώνει αλλά χαρακτηρίζει το ουσιαστικό «ικανοποίηση». Κατ' αρχήν, στο εξώφυλλο του προγράμματος της παράστασης υπάρχει η φωτογραφία των τεσσάρων ηθοποιών, όπου οι τρεις (ο Γιώργος Παρτσαλάκης, ο Αλπέρτο Φάις, η Δανάη Σκιάδη) κοιτάνε κάπου, προτρέχοντας να πω- στο κείμενο του Ντι-Πιέτρο, έχοντας υιοθετήσει την έκφραση των ρόλων τους, ενώ η Κάτια Δανδουλάκη στρέφει το πρόσωπό της στο κοινό και το κοιτάει στα μάτια, διαβεβαιώνοντάς το, ότι η διαχρονική σχέση αγάπης που τους ενώνει θα επισφραγιστεί για άλλη μια φορά και σ' αυτό το ραντεβού, ασχέτως με τον ρόλο της Άλις. Αυτό απαιτεί το είδος των προσωποκεντρικών παραγωγών και αυτή η στυλιστική προδιαγραφή, αυτή η διαφοροποίηση διατηρείται και υπογραμμίζεται από τον σκηνοθέτη Πέτρο Φιλιππίδη και από την ίδια την πρωταγωνίστρια, η οποία οφείλει πρώτα απ' όλα να παραμείνει η Κάτια Δανδουλάκη και να διατηρεί με λεπτότητα, όπως αυτή ξέρει, τη διαδραστική σχέση συμπάθειας με τους θεατές πάνω από το κεφάλι της ηρωίδας της. Αυτή η μη διακοπτόμενη σχέση είναι μια από τις αιτίες της ικανοποίησης του κοινού το οποίο παίρνει αυτό για το οποίο ήρθε.

Οι υπόλοιποι τρεις έχουν να μοιραστούν αρκετή υποκριτική δουλειά που πρέπει να γίνει, το σταδιακό ξετύλιγμα της υπόθεσης με το παιχνίδι της αλήθειας με το ψέμα, την κωμική δράση, το πέταγμα των ατακών. Πρέπει να υποδυθούν τους ρόλους τους βρίσκοντας ισορροπία μεταξύ των φιγούρων του τετράγωνου σχήματος που δημιούργησε ο συγγραφέας και των ανθρώπινων χαρακτήρων που ελαφρώς σκιαγραφούνται στο κείμενο. Μια άλλη πηγή ικανοποίησης του κοινού είναι το καλό επαγγελματικό επίπεδο των τριών ηθοποιών, οι οποίοι δεν δυσκολεύονται να υλοποιήσουν τους στόχους που θέτει μπροστά τους ο σκηνοθέτης. Ενδιαφέρον είναι ο τρόπος εσωτερικής διανομής βαρών μεταξύ των τριών, όπου ο Γιώργος Παρτσαλάκης αναλαμβάνει, εκτός από το παιχνίδι αναγνωρισιμότητας με τους θεατές, την κωμική υπερβολή και την κύρια ευθύνη για τα γέλια, επειδή το ιδιαίτερο χάρισμά του είναι η φυσικότητα μέσα στην υπερβολή. Ο Αλμπέρτο Φάις και η Δανάη Σκιάδη είναι αυτοί που δεν προκαλούν χειροκροτήματα άμα τη εμφανίσει, αλλά τα αξίζουν για το σύνολο της δουλειάς τους. Η Δανάη Σκιάδη είναι η μόνη που στην ατυχή υπερκάλυψη του κωμικού στοιχείου των καταστάσεων με το διδακτικό μελό του τέλους διατηρεί υγιή κωμικότητα, ίσως επειδή η ηρωίδα της έχει το άλλοθι της άγνοιας όλης της αλήθειας.

Το έργο του ΝτιΠιέτρο χαρακτηρίζεται από μια αοριστία απέναντι στο θέμα το οποίο ο συγγραφέας αντιμετωπίζει ως κύριο. Τα έξυπνα μικρά ψέματα πόσο αναπόφευκτα και πόσο ωφέλιμα είναι στη μακρά συμβίωση των ανθρώπων; Τι κερδίζει αυτός που ενδίδει και τι αυτός που δεν ενδίδει στους πειρασμούς κατά τη διάρκεια της γαμήλιας συμπόρευσης;

Έχει την ποιότητα αλλά και την αβασάνιστη ελαφράδα του καλογραμμένου editorial περιοδικού που αφορά όλους και κανένα, που πρέπει από τη φύση του είδους να περιορίζεται σε «γενικές γραμμές». Γι' αυτό και οφείλει να προκαλεί... μαζική ελαφριά ικανοποίηση.